

ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΓΥΡΩΣ ΝΙΚΑ
Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ-ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Η χώρα μας, η Ελλάδα, είναι γνωστή για τον αρχαίο πολιτισμό της. Μέσω αυτού παρείχε μεγάλη προσφορά και αρωγή σε πολλούς τομείς της ανθρωπότητας και μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεκριμένα, ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός επηρέασε βαθιά τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, η οποία με τη σειρά της διέδωσε τον ελληνορωμαϊκό πολιτισμό σε πολλές περιοχές της επικράτειάς της. Επιπρόσθετα, άσκησε σημαντική επίδραση στη γλώσσα, στην πολιτική, στη φιλοσοφία, στην επιστήμη και στις τέχνες. Η πιο καταλυτική προσφορά του στις τέχνες, όμως, ήταν το θέατρο.

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο αποτελείτο από έναν κυκλικό χώρο δίπλα στο ιερό του Διονύσου. Αρχικά χρησιμοποιούνταν για τις παραστάσεις του διθυράμβου, ενός λυρικού άσματος προς τιμή του Διονύσου. Στο κέντρο του θεάτρου υπήρχε μια κυκλική πλατεία, η ορχήστρα, όπου εκτελούνταν η όρχηση, δηλαδή ο χορός. Το κοίλον ήταν ο αμφιθεατρικός χώρος που περιέβαλλε τη σκηνή. Στο κέντρο της ορχήστρας βρισκόταν η θυμέλη, ένας βωμός αφιερωμένος στο θεό Δίονυσο. Το αρχαίο θέατρο έφτασε στο απόγειο της ακμής του κατά την κλασική περίοδο.

Ως κλασική εποχή ορίζεται η ιστορική εκείνη περίοδος που σηματοδοτείται με τη μάχη του Μαραθώνα και διαρκεί από το 490 έως το 323 π.Χ. Κατά τη διάρκειά της άνθισαν οι τέχνες και τα γράμματα. Οι Έλληνες τελειοποίησαν κάθε μορφή τέχνης και ανάμεσά τους φυσικά και το θέατρο. Έτσι, εκτός από την ορχήστρα, το κοίλον και τη θυμέλη, υπήρχε η σκηνή, ένα ορθογώνιο μακρόστενο κατασκευάσμα, που λειτουργούσε ως χώρος παρασκηνίων και όπου οι ηθοποιοί άλλαζαν την ενδυμασία τους. Ακόμη, υπήρχε και το προσκήνιο μπροστά από τη σκηνή και αποτελείτο από κίονες. Τα διαζώματα ήταν οι οριζόντιοι διάδρομοι που χώριζαν τις θέσεις σε οριζόντιες ζώνες. Γνωστές είναι και οι σκάλες (κλίμακες) για την πρόσβαση των θεατών στις θέσεις τους, ενώ οι κερκίδες ήταν ομάδες καθισμάτων που σχηματίζονταν από το χωρισμό των ζωνών με τις σκάλες. Εδώλια ονομάζονταν οι θέσεις των θεατών ενώ προεδρία ονομαζόταν η πρώτη σειρά των καθισμάτων που προοριζόνταν για τους επισήμους. Επιπλέον, η επιλογή του τόπου για την κατασκευή ενός θεάτρου δεν ήταν απλή υπόθεση για τους αρχαίους Έλληνες.

Σε πολιτιστικό επίπεδο, τώρα, το θέατρο αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης των γραμμάτων και των τεχνών, καθώς διεύρυνε τους πνευματικούς ορίζοντες των θεατών, καλλιεργούσε την ψυχή και το πνεύμα τους και μέσω της κάθαρσης, ειδικά στην τραγωδία, τους έκανε καλύτερους ανθρώπους. Άλλωστε, η παιδευτική αξία του θεάτρου ήταν γνωστή από την αρχαιότητα και γι' αυτό το λόγο οι αρχαίοι Έλληνες ονόμαζαν «διδασκαλία» τις παραστάσεις αρχαίου δράματος. Την ίδια αξία είχε αναγνωρίσει και ο Περικλής όταν καθιέρωσε τα θεωρικά, ώστε να παρακολουθούν θέατρο και οι άποροι πολίτες της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας. Τέλος, τα θέατρα στην αρχαιότητα αποτελούσαν τόπο βαθιάς κοινωνικοποίησης αλλά και πολιτικοποίησης των ανθρώπων, καθώς τα δράματα που παίζονταν πολύ συχνά έθεταν πολιτικά ζητήματα και όξυναν την πολιτική κρίση και σκέψη των ανθρώπων, πράγμα πολύ σημαντικό για την αθηναϊκή δημοκρατία της κλασικής εποχής που ήθελε τους πολίτες της ενεργούς και σκεπτόμενους.

Όλοι οι παραπάνω λόγοι καθιστούν σαφές το γεγονός ότι η αποκάλυψη ενός αρχαίου θεάτρου της κλασικής εποχής έχει εξέχουσα σημασία για την ευρύτερη

περιοχή. Η πλήρης ανασκαφή και η αξιοποίησή του αποτελεί σημαντικό παράγοντα αναβάθμισης του τόπου που το φιλοξενεί. Καταρχάς, πέρα από το πνευματικό φορτίο που έχει ένα τέτοιο θέατρο, θα αποτελέσει σίγουρα πόλο έλξης επισκεπτών στην περιοχή. Αυτό συνεπάγεται ότι το αρχαιολογικό ενδιαφέρον οξύνεται και οι κάτοικοι της περιοχής ασχολούνται περισσότερο με την τοπική ιστορία του δήμου τους. Συνειδητοποιούν τη σημασία που είχε ο τόπος αυτός για τους αρχαίους Έλληνες, ώστε να τον επιλέξουν ως κατάλληλο για την οικοδόμηση ενός θεάτρου και αλλάζει ο τρόπος που οι ίδιοι βλέπουν την περιοχή τους. Εξάλλου η ανάδειξη του θεάτρου επιφέρει σίγουρα και την ανάδειξη του τόπου αλλά ταυτόχρονα αποτελεί και παράγοντα πολιτιστικής και πνευματικής ανάπτυξης. Τέλος είναι αδιαμφισβήτητη η θετική προβολή και δημοσιότητα της περιοχής.

Επομένως και η αναστήλωση του αρχαίου θεάτρου των Αχαρνών επιβάλλεται για όλους τους παραπάνω λόγους. Άλλωστε, οι Αχαρνές, σύμφωνα με το Θουκυδίδη, ήταν ο μεγαλύτερος αρχαίος δήμος της Αττικής μετά την Αθήνα. Είχε μεγάλη σημασία για την Αττική και ήταν ιδιαίτερα γνωστός. Δυστυχώς, στις μέρες μας δεν έχει την προβολή και την ανάπτυξη που του αξίζει και επομένως το θέατρο αυτό θα συντελούσε σημαντικά στην ανάδειξή του, διότι πρόκειται για ένα δήμο και μια περιοχή με πλούσια ιστορία. Έτσι, θα αναδειχθεί πρώτα από όλα το ίδιο το θέατρο ως τόπος πολιτιστικών δρώμενων και ως πόλος έλξης πολλών επισκεπτών, ενώ ταυτόχρονα θα αναβαθμιστεί και η περιοχή οικονομικά, πνευματικά και πολιτιστικά.

Ως εκ τούτου οι εργασίες για την πλήρη ανάδειξη και αποκατάσταση του θεάτρου θα πρέπει να συνεχιστούν προς όφελος της πόλης των Αχαρνών, αλλά και άλλων, μια και οι αρχαιολογικές εργασίες θα χαρίσουν σε όλους τους Έλληνες ένα κομμάτι ακόμη από την ανεκτίμητη πολιτιστική κληρονομιά μας. Ενδεχομένως, να υπάρχουν αντιξοότητες και προβλήματα που εμποδίζουν τις εργασίες ανάδειξης, θα ήταν καλό και ωφέλιμο, όμως για όλους μας, αυτές να ξεπεραστούν. Μπορεί αρχικά να χρειάζονται χρήματα για την ολοκλήρωση των εργασιών, όμως, τα έσοδα που θα προκύψουν από την τουριστική και οικονομική ανάπτυξη που θα επέλθει θα ανταμείψουν τις προσπάθειες και τους κόπους όλων μας. Δεν αποκλείεται μάλιστα να γίνει πολύ γνωστό, όπως και άλλα αρχαία θέατρα και μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως θέατρο όπου θα παίζονται παραστάσεις. Οι πολίτες της περιοχής θα δουν το δήμο τους να αλλάζει, να αποκτά και μια άλλη διάσταση και οι ίδιοι θα ευαισθητοποιηθούν πολιτιστικά και πνευματικά. Θα γίνουν πιο ενεργοί πολίτες που ενδιαφέρονται για την περιοχή τους αλλά και για τις πολιτιστικές εξελίξεις που θα λαμβάνουν χώρα σε αυτήν.

Επιλογικά το θέατρο διαδραμάτιζε, διαδραματίζει και θα διαδραματίζει σπουδαίο και ζωτικής σημασίας ρόλο στην πνευματική ζωή του ανθρώπου. Ας προσπαθήσουμε, λοιπόν, όλοι μαζί να του δώσουμε στη ζωή μας τη θέση που του αρμόζει και του αξίζει.